

Stanovisko Ministerstva práce a sociální práce k zabezpečení dalšího vzdělávání pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách v době nouzového stavu

(vyhlášeného usnesením vlády č. 194 ze dne 12. března 2020 a prodlouženého do 30. dubna 2020 usnesením vlády č. 1012 ze dne 7. dubna 2020), v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru na území České republiky)

Podle § 111 odst. 1 (pro sociální pracovníky) a § 116 odst. 9 (pro pracovníky v sociálních službách) zákona č. 108/2016 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o sociálních službách"), je stanovena povinnost zaměstnavatele pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách zabezpečit další vzdělávání v rozsahu nejméně 24 hodin za kalendářní rok, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci.

Platná právní úprava zákona o sociálních službách

1. nepočítá se situacemi, kdy nelze po zaměstnavateli žádat splnění této podmínky, respektive neřeší situaci, kdy plnění je omezeno či znemožněno v důsledku opatření souvisejících s nouzovým stavem;
2. zákon ovšem řeší situace, pro které je požadavek hodinového rozsahu dalšího vzdělávání poměrně krácen.

Vzhledem k tomu, že v rámci opatření přijatých s ohledem na epidemiologickou situaci s účinností od 11. března až do odvolání, byla omezena činnost vzdělávacích institucí, poskytujících akreditované programy dle zákona o sociálních službách, rovněž provoz vybraných sociálních služeb byl pozastaven a v dalších sociálních službách probíhá provoz omezený nebo mimořádný v souvislosti s opatřeními spojenými s péčí o klienty či se zabezpečením karantény, i dalších pracovišť, v nichž pracují sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách. A protože není možné, aby důsledky těchto opatření šly k tíži jednotlivých zaměstnavatelů či zaměstnanců (sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách) a nesplnění pro účely kontroly čerpání finančních prostředků, plnění registračních podmínek či inspekce sociálních služeb by mělo zcela nepřiměřený důsledek smyslu omezujících opatření souvisejících s nouzovým stavem. Taktéž je nutno zohlednit skutečnost, že nouzový stav zamezující splnění této podmínky je pro zaměstnance i zaměstnavatele zcela nezávislý na jejich moci.

S ohledem na výše uvedené, lze dle názoru Ministerstva práce a sociálních věcí učinit závěr, že rozsah 24 hodin dalšího vzdělávání stanovený v § 111 odst. 1 (pro sociální pracovníky) a v § 116 odst. 9 (pro pracovníky v sociálních službách) zákona o sociálních službách, lze přiměřeně zkrátit pro kalendářní rok 2020 o jednu čtvrtinu za každých započatých 30 dní trvání nouzového stavu.

Pro zaměstnavatele sociálních pracovníků a pracovníků sociálních služeb, kteří mají i v rámci mimořádných opatření potřebnou kapacitu využít například u zaměstnanců pracujících doma distanční formu dalšího vzdělávání on-line a rovněž na základě došlých žádostí vzdělavatelů, lze v době nouzového stavu poskytovat vzdělávací kurzy v rámci vzdělávacích programů akreditovaných podle § 117a zákona o sociálních službách, a to v distanční formě on-line za těchto podmínek:

- a) držitel platného rozhodnutí o udělení akreditace vzdělávacího programu oznámí tuto skutečnost Ministerstvu práce a sociálních věcí s uvedením názvu programu, čísla jednacího rozhodnutí o udělení akreditace a období, ve kterém budou kurzy realizovány,
- b) změna formy výuky nesmí být realizována formou samostudia doporučených textů, vždy musí být zpracováno konkrétní LMS prostředí, webinář nebo videokonference,

- c) vzdělávací organizace umožní vstupy do aplikace podle písm. b), aby oprávněné úřední osoby Ministerstva práce a sociálních věcí mohly být případně on-line výuce přítomny,
- d) přístup pro výuku distanční formou musí být zajištěn z webového prohlížeče bez nutnosti instalace klientského softwaru,
- e) záznam z výuky realizované distanční formou musí být uchován,
- f) touto formou nelze realizovat kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách a vzdělávací programy dalšího vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách obsahující praktický nácvik dovedností,
- g) toto opatření je platné po dobu platnosti opatření přijatých v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu,
- h) prioritou je zpřístupnit vzdělávání s takovým tematickým obsahem, který pomůže sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách zvládat současnou krizovou situaci.

Podrobněji k realizaci akreditovaných kurzů distanční formou on-line z důvodu nouzového stavu v České republice viz webové stránky MPSV: <https://www.mpsv.cz/web/cz/informace>.